

Respons

Iran: Økt kurdisk militæraktivitet i Iran

- Iransk-kurdiske partiers rolle i den senere tids militære eskalering i det nordvestlige Iran
- Oppbygging av nye kurdiske militærbaser i Nord-Iraks grenseområder mot Iran
- Sikkerhetssituasjonen i grenseområdene mellom Iran og Nord-Irak
- Arrestasjoner og henrettelser av kurdere

Innledning

Det har de siste par årene vært registrert gradvis økende militær aktivitet blant enkelte iransk-kurdiske partier i Irans nordvestlige provinser Vest-Aserbajdsjan, Kurdistan og Kermanshah. Fra mai til september 2016 ble det meldt om væpnede sammenstøt mellom kurdisk gerilja og iranske sikkerhetsstyrker nesten ukentlig (Bucala & Enferadi 2016). Det foregående tiåret var det hovedsakelig det kurdiske partiet PJAK som opererte militært i det nordvestlige Iran. Men siden mai 2016 har også partiene KDPI, KDP-I og PAK deltatt i kamphandlinger mot iranske sikkerhetsstyrker. Alle disse partiene opererer ut fra militærbaser og leirer i Nord-Irak. Den iranske Revolusjonsgarden (IRGC) har samtidig styrket sin tilstedeværelse i regionen og har også angrepet kurdiske landsbyer både på iransk og irakisk side av grensen nordvest i landet.

Det må understrekes at tilgangen til kilder om situasjonen i iransk Kurdistan er begrenset. Nyhetsformidlingen er preget av meldinger som publiseres fra de involverte partene – det vil si kurdiske partier på den ene siden og den iranske staten på den andre. Uavhengige medier har ikke tilgang til de aktuelle områdene, og partenes fremstillinger er dermed i liten grad mulig å verifisere. Generelt rapporterer kurdiske kilder om flere sammenstøt enn iranske medier. Internasjonale medier formidler til en viss grad meldingene som presenteres av partene. Anslag over antall drepte og sårede i rapporterte kamphandlinger varierer mye og må anses som svært usikre. Partenes fremstilling av motpartens tap synes ofte å være overdrevet. Den mest troverdige informasjonen om tapstall er formodentlig når partene publiserer navn og eventuelt bilder av egne falne. Videre må det understrekes at denne responsen bygger på engelskspråklige kilder, inkludert kurdiske og iranske nyhetsmedier som publiserer på engelsk. Noe av

Respons **Iran: Økt kurdisk militæraktivitet i Iran**

informasjonen er fremskaffet under Landinfos informasjonsinnhentingsreise til Nord-Irak i mars 2016.

Denne responsen omhandler særlig aktivitetene til to partier med svært likelydende navn, som forekommer i ulike versjoner i ulike kilder og som derfor ofte blandes sammen. Vi har brukt forkortelsen KDPI for partiet Kurdistan's demokratiske parti i Iran, som er ledet av Mustafa Hijri, og KDP-I for Kurdistan's demokratiske parti – Iran, som fra januar 2017 er ledet av Mostafa Moloudi¹. I noen tilfeller vil de aktuelle partiene omtales annerledes i kilder som siteres; blant annet brukes PDKI, PDK-I, PDK, HDK (fra kurdisk: Hezb Demokrat Kordestan). Ettersom forkortelsene ikke brukes konsistent, vil det ofte være navnet på talsmannen som uttaler seg, som definerer hvilket av partiene som omtales i ulike artikler.

Mange av de militære sammenstøtene som omtales i responsen, er markert på dette kartet over grenseområdene mellom Iran og Irak, publisert av Critical Threats (se Bucala & Enferadi 2016).

¹ Mostafa Moloudi, tidligere nestleder i KDP-I, overtok som generalsekretær i partiet etter Khaled Azizi i januar 2017 (Homa 2017b).

Respons Iran: Økt kurdisk militæraktivitet i Iran

Bakgrunn

Væpnede iransk-kurdiske partier, inkludert Kurdistans demokratiske parti i Iran (KDPI) og Komala, som har hatt baser i Nord-Irak siden 1980-tallet, avsluttet sin geriljavirksomhet mot Iran på midten av 1990-tallet etter pålegg fra den nyopprettede kurdiske selvstyre-myndigheten Kurdistan Regional Government (KRG). KDPI, som tradisjonelt har vært ansett som det største av de iransk-kurdiske partiene, erklærte i 1996 en ensidig våpenhvile som generelt ble overholdt de to påfølgende tiårene (Bucala & Enferadi 2016). Som en følge av våpenhvilen flyttet KDPI sine styrker fra grenseområdene mot Iran og lenger inn i det selvstyrte Nord-Irak (Kurdistan Region of Iraq – KRI). KDP-I og KDPI har i løpet av de siste to årene gjenoppbygget baser i de samme grenseområdene som de evakuerte for to tiår siden.

Det siste tiåret er det bare Partiet for et fritt liv i Kurdistan (PJAK) som har drevet aktiv militær virksomhet i Irans kurdiske regioner. PJAK inngikk våpenhvile med Iran høsten 2011, men sporadiske trefninger med iranske sikkerhetsstyrker har forekommet fra tid til annen.

Den militære opptrappingen i de kurdiske områdene i Iran må ses på bakgrunn av utviklingen de senere årene i resten av det regionale Kurdistan. Det relativt vellykkede kurdiske selvstyret i Nord-Irak fremstår som en inspirasjon og en modell for kurdiske partier i Iran. I Tyrkia har sammenbruddet i fredsprosessen mellom Det kurdiske arbeiderparti (PKK) og myndighetene ført til nye uroligheter fra 2014. Videre har krigen mot Den islamske stat (IS) i både Syria og Irak ført til mobilisering blant kurdere på tvers av landegrenser, inkludert militær deltakelse også blant iranske kurdere som har meldt seg til tjeneste.

Peshmerga-baser gjenoppbygget i grenseområdene mot Iran

Ifølge KDPIs internettsider gjenetablerte partiets geriljastyrker seg i grenseområdene mellom Nord-Irak og Iran i mai 2015 (KDPI 2016e). Det kurdiske nyhetsbyrået Rudaw meldte den gangen om sammenstøt mellom de nyankomne KDPI-peshmergaene og geriljastyrker fra det tyrkisk-kurdiske PKK, som har hatt baser i de samme fjellområdene i flere år (Rudaw 2015a). KDPIs leder for internasjonale relasjoner, Loghman Ahmedi, forklarte at en KDPI-peshmerga ble drept og to såret i trefningen, som ble dekket i flere kurdiske medier (Ekurd 2015).

Sommeren 2015 publiserte KDPI en rekke bilder på Twitter av peshmerga i sine nye baser i grenseområdene. Bildene ble publisert enten på partiets offisielle twitterkonto eller på KDPI-peshmergaens egen twitterkonto under navnet Hezi Peshmerga. Stedene som ble nevnt i disse meldingene, var særlig Qandil, Kalishin og Halgurd (se for eksempel KDPI 2015a; Hezi Peshmerga 2015a; 2015b).² Fra høsten 2015 ble det også lagt ut bilder som ble opplyst å være av peshmerga inne i iransk Kurdistan (KDPI 2015b).

En journalist fra Al Jazeera besøkte grenseområdene mot Iran i september 2015, hvor han møtte medlemmer fra både KDPI og KDP-I i de nye peshmerga-basene. Aktivister fortalte at det var gjennomført sabotasjeaksjoner i Iran og at det hadde oppstått sammenstøt med iranske soldater (MacDiarmid 2015).

² Stedsnavnene er her stavet slik de fremkommer på Google Maps.

KDPI gjenopptar militær motstandskamp

KDPIs generalsekretær Mustafa Hijri varslet et vendepunkt i partiets holdning til væpnet kamp i februar 2016 da han i en twittermelding erklærte følgende: «We will restart armed resistance against the Islamic Republic of Iran» (KDPI 2016a). Dagen etter denne erklæringen om at den væpnede motstandskampen var gjenopptatt, sendte partiet ut en ny twittermelding hvor det ble hevdet at det var gjennomført en vellykket operasjon mot en iransk militærbase for den frivillige Basij-militsen, som er tilknyttet Revolusjonsgarden (Islamic Revolutionary Guard Corps - IRGC), i Majid Xan ved byen Bokan (KDPI 2016b). Hijri utdypet innholdet i avgjørelsen i en tale i forbindelse med kurdisk nyttårsfeiring, newroz, der han uttalte at partiet ønsket å «skifte kurs». Han henviste til utplassering av peshmerga fra fjellene i Nord-Irak til urbane strøk i Iran og forklarte at partiet ønsket å bringe peshmergaen nærmere den yngre befolkningen for å gi disse en mulighet til å slutte seg til partiet (Rudaw 2016a).

Samtidig iverksatte KDPI en kampanje for å verve unge kurdere i Iran. «Join the Peshmerga Forces. Our struggle is for equality and freedom», var budskapet på en plakate som ble publisert på Twitter (KDPI 2016c). Det ble også iverksatt en innsamlingsaksjon til støtte for kampen. Under tittelen «Support the Kurdish national liberation movement in Eastern Kurdistan» ble tilhengere oppfordret til å donere penger (KDPI 2016g).

Fra mai til oktober 2016 rapporterte KDPI om omfattende sammenstøt mellom kurdisk gerilja på den ene siden og IRGC og det de omtalte som «leiesoldater» på den andre. Enkelte av trefningene har vært bekreftet av IRGC og omtalt av iranske medier. Men oppgitte tapstall er ofte motstridende. Det er ikke alltid presisert hvilken gruppe peshmergaen tilhører når kurdiske eller iranske medier melder om kamphandlinger.

Det første sammenstøtet i denne perioden omtalte KDPI på sin twitterkonto den 4. mai 2016, da det ble hevdet at åtte navngitte medlemmer av IRGC var blitt drept i sammenstøt i Sardasht samme dag. KDPI tok ikke på seg ansvaret for aksjonen (KDPI 2016d). Kamphandlingene ble bekreftet av lokale vitner og referert i kurdiske regionale medier, men de påståtte tapene på iransk side ble ikke bekreftet av iranske kilder (Cheleng 2016a).

Også uavhengige kilder har rapportert hyppige kamphandlinger fra juni 2016. Det velrennomerte Al-Monitor skrev at KDPI og IRGC hadde deltatt i sammenstøt minst fem ganger i ukene frem til 1. juli (Salih 2016). Radio Free Europe/Radio Liberty meldte at det hadde pågått kamper i en toukers periode i juni, først i Oshnavieh/Shno i provinsen Vest-Aserbajdsjan den 15. og 16. juni og deretter i Sarvabad, Mahabad og Marivan (Esfandiari 2016). Irantracker rapporterte om væpnede sammenstøt i provinsene Vest-Aserbajdsjan, Kurdistan og Kermanshah følgende datoer: 4. mai, 15. juni, 26. juni, 28. juni, 10. juli, 21. juli og 7. september (Bucala & Enferadi 2016).

Iranske myndigheter og KDPI har presentert motstridende versjoner av sammenstøtene den 15. juni. Iranske Fars News Agency meldte at IRGC hadde drept 12 medlemmer av «terroristgrupper tilknyttet anti-revolusjonære grupperinger» i Oshnavieh 15. juni, etter at disse hadde tatt seg over grensen. De 12 ble angivelig drept etter flere timers kamper, som også resulterte i at tre IRGC-soldater ble drept (FNA 2016a). En iransk politikilde hevdet dessuten at de drepte opprørerne tilhørte PJAK (RFE/RL 2016). KDPI hevdet på sin side at det var deres peshmerga-styrker som deltok i kamper 15. og 16. juni i landsbyene Qereseqe og Sergiz ved Shno. KDPI offentliggjorde navn og bilde på seks av sine medlemmer, som ble opplyst å ha blitt drept, og hevdet samtidig at over 20 soldater var drept på iransk side (Wali 2016).

Respons Iran: Økt kurdisk militæraktivitet i Iran

Den 25. juni meldte både kurdiske og iranske medier om kamper i byen Mariwan. KDPI utstedte en erklæring om at iranske soldater angrep deres peshmerga i Du Choman, Bagrdan, Hassan Chap og Pengwen utenfor Mahabad. Ifølge KDPI ble flere iranske soldater drept og såret i disse angrepene. Videre nevnte erklæringen at iranske soldater hadde angrepet peshmerga i Sawllawa ved byen Mariwan, hvor en peshmerga skal ha blitt drept. Ifølge iranske nyhetsmeldinger var det to peshmerga-soldater som ble drept. Kurdiske medier publiserte bilder av utbombede hus i det som ble oppgitt å være ødeleggelser etter iransk bombing av landsbyer ved grensen (Dolamari 2016a; FNA 2016b). KDPI hevdet på sine nettsider 27. juni at kampene fortsatte for tredje dag på rad og at partiet hadde mistet tre peshmerga-soldater, som ble navngitt. KDPI hevdet også at de var i besittelse av likene av åtte drepte iranske soldater. Disse ble angivelig forsøkt utvekslet mot likene av to peshmerga-soldater som var i iranernes besittelse. Nye kamper skal ha brutt ut da IRGC avslo forslaget om utveksling (KDPI 2016i).

Den 28. juni siterte Fars News Agency en iransk general som hevdet at IRGC hadde oppdaget en gruppe på elleve medlemmer av «det forbudte Demokratiske partiet» som var blitt overvåket i ti dager før IRGC gikk til aksjon og drepte dem alle. Kilden opplyste at tre lokale IRGC-soldater også ble drept i kampene, som fant sted i distriktet Kouhsalan i Sarvabad region i provinsen Kurdistan (FNA 2016c). Også den iranske TV-stasjonen Press TV (2016b) rapporterte om flere sammenstøt i juni mellom «IRGCs Kurdistan-gren» og «kurdiske militante», som også omtales som «kontrarevolusjonære» og «terrorister».

Større sammenstøt ble igjen rapportert fra både kurdiske og iranske kilder i september. Åtte medlemmer av KDPI ble meldt drept i kamper med iranske sikkerhetsstyrker ved den irakiske grensen i provinsen Vest-Aserbajdsjan den 7. september, ifølge det iranske nyhetsbyrået IRNA (Ekurd 2016b). KDPI (2016k) meldte samme dag på sine nettsider at KDPIs peshmergastyrker hadde gjennomført to separate operasjoner mot to iranske militærbaser ved byen Bokan, men nevnte ingen tapstall.

Offensive og defensive aksjoner

KDPI har gitt noe motstridende signaler når det gjelder i hvilken grad deres militære virksomhet er av defensiv eller offensiv karakter. Ledelsen har i flere erklæringer hevdet at den militære tilstedeværelsen er defensiv og at peshmergaen ikke angriper iranske styrker hvis de ikke selv kommer under ild. Som her forklart i en erklæring på partiets nettsider datert 30. juni:

PDKI's Peshmerga Forces have not, in any of the clashes during recent weeks, targeted Iranian military personnel or institutions. It has been Iran's IRGC who have repeatedly attacked our political cadres and Peshmerga Forces and they have defended themselves in response to such attacks (KDPI 2016j).

Talsmannen Mohammed Qadiri ved KDPIs politiske kontor har også hevdet at peshmergaen ikke gjennomfører offensive aksjoner, men bare har tilstedeværelse i tilknytning til sine «politiske oppgaver» og at de bare vil gripe til våpen i selvforsvar hvis de blir angrepet av iranske styrker (Kurdistan24 2016). Generalsekretær Mustafa Hijri advarte imidlertid i et intervju i juli 2016 om at den defensive strategien kan endres og at kampen vil gå inn i en mer offensiv fase i fremtiden (Salih 2016).

I denne forbindelse er det verdt å merke seg at leder for KDPIs internasjonale relasjoner, Loghman Ahmedi, allerede i 2015 i et intervju med Al Jazeera proklamerte at KDPI opererte

under nye og mer offensive retningslinjer. Tidligere ble peshmergaen beordret til bare å skyte i selvforsvar, men dette hadde nå endret seg: «Vi har en klar ordre fra vår partiledelse om at vi skal bekjempe dette regimet med alle mulige midler,» hevdet Ahmedi (MacDiarmid 2015).

Dermed foreligger det noe motstridende signaler fra partiets ledelse om dette.

Zagros Eagles (*Halogani Zagros*)

Det finnes en ny og relativt lite kjent gruppering som siden oktober 2015 har operert under navnet «Zagros Eagles» (staves noen steder også «Zagroz»). Gruppen gjennomførte angivelig en rekke aksjoner mot iranske styrker i 2016. Gruppens aksjoner har i flere tilfeller blitt annonsert på KDPIs hjemmesider og kjennetegnes ved at de gjerne har et mer offensivt preg enn hva som er tilfellet for aksjoner som gjennomføres i KDPIs navn. Gruppen har tatt på seg ansvaret for angrep på iranske styrker som i noen tilfeller presenteres som «hevn» for tidligere iranske angrep mot KDPI-peshmerga. Et eksempel er denne meldingen, som – betegnende nok – ble publisert på KDPIs nettsider under de kraftige kamphandlingene i juni 2016:

The Zagroz Eagles, named after the Zagroz Mountain Chain, is a Special Forces Unit operating in eastern (Iranian) Kurdistan. In a statement released today, the Zagroz Eagles announced that they killed a high ranking commander of Iran's Islamic Revolutionary Guard Corps (IRGC) by the name of Akbari and six other IRGC soldiers in the city of Saghez.

“The operation was carried out as revenge for Iranian attacks on PDKI's Peshmerga Forces,” the statement reads.

The operation was carried out today in the Xosheder district of Saghez, on the road between Saghez and Mariwan.

The Zagroz Eagles also stated that they will continue to carry out similar operations all over eastern Kurdistan if Iran does not stop attacking PDKI's Peshmerga Forces. (KDPI 2016h).

Aksjoner i Zagros Eagles' navn har også jevnlig blitt publisert på KDPIs twitterkonto (@PDKIRAN). Følgende melding ble lagt ut 8. januar 2017: «Zagros Eagles carried out a operation against a #IRGC base in Baneh yesterday. #Kurdistan #Rasan #Rojhelat #Twitterkurds #Iran #PDKI #KDPI» (KDPI 2017a).

Zagros Eagles har videre fremført trusler mot kurdere som samarbeider med iranske sikkerhetsstyrker. Denne advarselen ble publisert på KDPIs twitterkonto 24. januar 2017: «Zagros Eagles issued a warning in the Ourmye Bazaar: we will punish those who work for the #IRGC. #Iran #Rojhelat #Twitterkurds #Kurdistan» (KDPI 2017b).

Twittermeldingen inneholdt to bilder av plakater hvor truslene er skrevet på kurdisk, hengt opp på en vegg i et lokale, formodentlig i basaren i Ourmye som det er henvist til.

KDPIs leder for internasjonale relasjoner, Loghman Ahmedi, hevder at KDPI ikke har noen forbindelse med Zagros Eagles, selv om KDPIs medier omtaler gruppens aksjoner. Ahmed har skrevet følgende forklaring i en e-post til Landinfo:

Regarding your question, our party does not have any relation with the Zagros Eagles, however we do disseminate some of their activities against the Islamic Regime in Iran. They describe themselves as an armed underground organisation that works to end the

Iranian occupation of Kurdistan. It seems that it is a very decentralised organisation that target high-ranking Iranian military and intelligence officials that have been involved in different forms of oppression of the Kurdish people (e-post 24. januar 2017).

En velrenommert kurdisk journalist har imidlertid skrevet til Landinfo at Zagros Eagles er en del av KDPI. Gruppen skal ifølge journalisten være etablert som en egen gruppe for å hindre at KDPIs relasjon til KRG blir skadelidende for den militære aktiviteten i Iran. Journalisten, som ønsker å være anonym, opplyste at han har denne informasjonen fra en kilde i KDPI (e-post 21. januar 2017).

Denne problemstillingen illustrerer et sentralt dilemma for KDPI og de andre iransk-kurdiske partiene som opererer fra baser i Nord-Irak: På den ene siden ønsker de å vise sin tilstedeværelse i Iran og mulighet for å drive motstandskamp mot det iranske regimet. På den andre siden er de avhengige av gode relasjoner til KRG, som frykter at en militær eskalering kan føre til iranske militæraksjoner også mot Nord-Irak.

KDP-I/East Kurdistan Defenders

KDP-I, som brøt ut av KDPI i 2006, har fremstått som mindre delaktig enn KDPI i de omfattende trefningene i Iran sommeren 2016. Men også KDP-I skal ha flyttet deler av sine peshmerga-styrker fra basen ved Koysanjak, som ligger øst for Erbil, til Qandil-fjellene ved grensen mot Iran. En journalist som besøkte KDP-Is nye base i Qandil i september 2015, skrev at peshmerga-medlemmene roterte mellom ulike utposter i en periode på opptil 40 dager før de returnerte til den opprinnelige basen i Koysanjak (Cetti-Roberts 2015).

Partiet har opprettet en egen peshmerga-enhet under navnet East Kurdistan Defenders – på kurdisk *Parizarani Rojhelat Kurdistan* – som opererer inne i Iran. Under Landinfos tjenestereise til Nord-Irak i mars 2016 fortalte KDP-Is generalsekretær Khaled Azizi at Parizaranis oppgave er å ta seg inn til landsbyer og byer hvor de oppsøker folk. De driver bevisstgjøringsarbeid og viser sin tilstedeværelse. Peshmergaen skal være lett gjenkjennelig med sine grå uniformer. «Parizarani snakker med folk og bygger nettverk. De mottar støtte fra befolkningen, som blant annet gir dem mat,» sa Azizi. Han understreket samtidig at KDP-I respekterer forståelsen med KRG om å ikke drive krigføring mot Iran. Parizarani angriper derfor aldri iranske soldater dersom de ikke først er kommet under angrep (Azizi, intervju 12. mars 2016). Nyhetsrapporter bekrefter inntrykket av at KDP-I har opprettholdt en mer defensiv strategi overfor iranske styrker enn hva som er tilfellet med KDPI.

KDP-Is peshmerga har likevel ved flere anledninger vært involvert i kamphandlinger med IRGC. To medlemmer av KDP-Is peshmerga skal ha blitt drept i kamper med IRGC den 7. september ved Bolfat utenfor Sardasht. KDP-I publiserte navn og bilde av de to drepte (Dolamari 2016b). KDP-I hevdet at seks IRGC-soldater ble drept i de samme kampene (Wilgenburg 2016b). Ifølge KDP-I var partiet også involvert i to andre sammenstøt som førte til sårede på peshmergaens side. En peshmerga skal ha blitt såret i kamper ved Mahabad 24. august, og to i kamper ved grensen mot Nord-Irak 21. september (KDP-I-talsmann, e-post 30. januar 2017).

Det ble for øvrig meldt at KDP-I var involvert i kamper med IRGC allerede to år tidligere. 13. september 2014 skal det ha vært sammenstøt ved byene Marewan, Shno og Shardasht, og det ble meldt om tap på begge sider. Generalsekretær Azizi har hevdet at peshmergaene ble utsatt for et bakholdsangrep og at de besvarte ilden i selvforsvar (Saadullah 2014). Også iranske

medier omtalte sammenstøtene. Det iranske Bultan News skrev at en gruppe terrorister fra Khaled Azizis demokratiske parti var sendt inn i iransk Kurdistan og hadde angrepet iranske grensevakter ved Sardasht. To grensevakter ble drept og flere såret, ifølge nyhetsmeldingen (Bultan News 2014).

Iranske myndigheter henrettet et medlem av KDP-I, Mansour Arvand, i juni 2015 (Rudaw 2015b). KDP-I-ledelsen har bekreftet overfor Landinfo at Arvand var medlem i partiet og at han hadde vært på kurs i KDP-Is base i Nord-Irak før han reiste tilbake til Iran (Zewayi, intervju 12. mars 2016).

Kurdistan Freedom Party (PAK)

Et annet parti som også har hatt en rolle i den militære opptrappingen i iransk Kurdistan, er Kurdistan Freedom Party (Parti Azadi Kurdistan – PAK). PAKs peshmerga-styrker har de siste årene fått betydelig militær erfaring ved at de har deltatt aktivt sammen med KRGs militære styrker i kampen mot IS i Nord-Irak. Den 20. april 2016 erklærte PAKs kommunikasjonsdirektør Rezgar Abaszade at deres geriljastyrker, som ble omtalt som The Kurdistan Freedom Eagles for East Kurdistan (HAK-R), hadde avsluttet sin våpenhvile med Den islamske republikken. Talsmannen hevdet videre at PAKs styrker hadde angrepet den iranske hæren i Sanandaj 17. april, i et angrep hvor to iranske soldater ble drept. PAK skal ha etablert den nye peshmergagruppen HAK-R med oppgave å bekjempe iranske styrker, ifølge det kurdiske nyhetsbyrået Wilgenburg (2016a).

PAK hevdet at deres peshmerga hadde gjennomført nye angrep mot IRGCs posisjoner i landsbyene Hamran, Myouni og Sartaja utenfor byen Sardasht 5. mai (ARA News 2016b).

En militærkommandant i PAK, Hussein Yazdanpanah, hevdet at PAKs peshmerga hadde vært involvert i kamper med IRGC minst seks ganger frem til begynnelsen av november (Dehghanpishah & Georgy 2016).

PJAK

PJAK, som har drevet geriljavirksomhet i iransk Kurdistan siden 2004, inngikk en våpenhvile med Iran i 2011. Våpenhvilen har vært brutt gjentatte ganger fra begge parter. Blant annet gjennomførte PJAK flere angrep mot IRGC som hevn etter at PJAK-medlemmet Sirvan Nezhavi ble henrettet i august 2015. PJAK hevdet å ha drept 12 iranske soldater i et angrep på en militærbase i Kamyaran i Kurdistan-provinsen, mens Iran bekreftet at fem soldater var drept, ifølge Reuters. Senere samme måned ble nok et fengslet PJAK-medlem, Behrouz Alkhani, henrettet (Sharafedin 2015).

Sommeren 2016 var PJAK involvert i flere sammenstøt, som ble referert i iranske medier. Den iranske TV-kanalen Press TV meldte at en gruppe på fem PJAK-medlemmer ble drept i et bakholdsangrep av iranske soldater utenfor byen Sardasht den 13. juni. Ifølge IRGC var de drepte terrorister som hadde stått bak drap på to lokale Basij-medlemmer i samme by i april samme år (Press TV 2016a).

Den 4. oktober 2016 meldte det iranske nyhetsbyrået Tasnim News Agency at IRGC hadde lyktes i å ødelegge en «terrorcelle» ved grenseområdene i provinsen Kermanshah. Alle cellens 12 medlemmer ble angivelig drept og et stort antall våpen og ammunisjon beslaglagt av soldatene. En kilde i IRGC opplyste at tre iranske soldater ble såret i operasjonen (Tasnim

2016). PJAK bekreftet på sine nettsider at 12 medlemmer av deres geriljastyrke East Kurdistan Defence Forces (YRK) ble drept i det nevnte angrepet, som fant sted i byen Salasbajani i Kermanshah provins. PJAK publiserte samtidig navn og bilde av de drepte geriljasoldatene, som skal ha vært mellom 19 og 35 år, og antydte videre at de drepte var blitt utsatt for kjemiske våpen fra iranske luft- og bakkestyrker som deltok i angrepet (Rudaw 2016d). PJAK erklærte at de ville hevne dette angrepet, og kurdiske kilder meldte at gruppen gjennomførte flere angrep i dagene som fulgte. Nettstedet Ekurd formidlet meldinger fra PJAK om at de hadde angrepet IRGC og deres «leiesoldater» flere steder, inkludert i landsbyen Ruwari i regionen Harwaman og i Rabat og Jandaran utenfor byen Sardasht i Vest-Aserbajdsjan. PJAK hevdet at så mange som 32 IRGC-soldater ble drept i denne serien angrep. De påståtte tapene ble ikke bekreftet av iranske kilder (Ekurd 2016d).

En iransk brigadegeneral meldte at IRGC slo tilbake et nytt infiltrasjonsforsøk 11. oktober, da en gruppe inntrengere fra PJAK skal ha blitt drevet på flukt over grensen fra den iranske provinsen Kurdistan tilbake til Nord-Irak. De skal ha etterlatt «lette og semi-tunge våpen» på stedet, ifølge den iranske TV-stasjonen Press TV (2016d).

Den nye militære aktiviteten til KDPI, KDP-I og PAK betyr at PJAK ikke lenger er den eneste kurdiske grupperingen som driver geriljavirksomhet i Iran.

Iranske angrep på irakisk territorium

Den økte militæraktiviteten i Iran har også hatt konsekvenser for sikkerhetssituasjonen i Nord-Iraks grenseområder i øst. Iranske styrker responderte ved flere anledninger sommeren 2016 på de kurdiske gruppenes militæraktiviteter ved å gjennomføre bombeangrep mot mål inne i Nord-Irak. Flere kurdiske landsbyer i områdene Sidakan og Haji Omaran på irakisk side av grensen ble rammet av artilleribeskytning fra Iran 26. juni. Fem personer ble meldt skadet, og ti landsbyer ble evakuert (Rudaw 2016b; Ekurd 2016b; Salih 2016). 11. august ble fire landsbyer i Sidakan-distriktet rammet av kraftig artilleribeskytning (Rudaw 2016c). Flere av angrepene resulterte i omfattende skogbranner.

IRGC har truet med å iverksette en mer omfattende invasjon i Nord-Irak for å ødelegge hovedbasene til «terroristene», som ligger lenger inne i landet, hvis deres aksjoner fortsetter (Esfandiari 2016; Alsalmi 2016). En militær rådgiver til Irans øverste leder Ali Khamenei advarte den nordirakiske selvstyremyndigheten KRG mot å samarbeide med Irans fiender. Han beskyldte deler av KRG for å tillate at Saudi-Arabias generalkonsulat forsyner iranske «anti-revolusjonære krefter» med våpen (FNA 2016d).

Iranske angrep mot mål på irakisk territorium har ikke vært vanlig de siste årene, selv om det har forekommet. KDPIs hovedbase i Koysanjak i Nord-Irak ble angrepet av iranske styrker i 1996 og PJAKs baser i 2011. Generalsekretær Hijri har understreket at KDPI tar Irans trusler om en større militæroffensiv i Nord-Irak alvorlig (Salih 2016).

Bombeattentat mot KDP-Is hovedkvarter

KDP-Is hovedkvarter ved Koysanjak i Nord-Irak ble utsatt for et dobbelt bombeattentat 20. desember 2016. Først gikk en bombe av ved inngangspartiet til partiets base. Deretter eksploderte en annen, større bombe som rammet tilstrømmende partimedlemmer og politi som hadde samlet seg på stedet. Fem av partiets medlemmer og en irakisk-kurdisk politimann fra KRI ble drept (Reuters 2016b). Under begravelsen av ofrene anklaget KDP-I-leder Khaled

Respons Iran: Økt kurdisk militæraktivitet i Iran

Azizi Iran for å stå bak angrepet (Trackpersia 2016). Hendelsen illustrerer hvordan eskaleringen i Iran også kan ha påvirket sikkerhetssituasjonen i Nord-Irak.

Angrep på lokale smuglere – kulbaran

Det har i mange år pågått en omfattende smuglervirksomhet av både varer og personer over grensen mellom Iran og Nord-Irak. De lokale smuglerne kalles *kulbaran*, som betyr ryggbærere på kurdisk, fordi de bærer lasten på ryggen over kupert terreng. Kulbaran har vært spesielt rammet som en følge av iranske sikkerhetsstyrkers oppmerksomhet rundt irregulær virksomhet i grenseområdene. Nyhetskilder i Nord-Irak meldte at 49 kulbaran ble drept og 47 skadet ved den iranske grensen i 2016 (Homa 2017a). FNs spesialrapportør for menneskerettigheter i Iran har tidligere kritisert Irans praksis med uvilkårlig drap på kulbaran ved grensen. Spesialrapportørens rapport fra mars 2016 refererte til menneskerettighetsrapporter som stadfestet at mellom 36 og 44 kulbaran ble drept i 2015 (HRC 2016, s. 20).

Arrestasjonsbølge

Iranske sikkerhetsstyrker skal ha gjennomført omfattende arrestasjoner i kjølvannet av den militære opptrappingen.

Ifølge lokale kilder iverksatte myndighetene massearrestasjoner i Oroumīyeh, Mahabad, Oshnaviyeh (Shno), Moukan, Sanandaj og Mariwan i oktober og november 2016 (KHRN 2016). Flere titalls sivile aktivister skal ha blitt arrestert da iranske sikkerhetsstyrker raidet flere hjem i byen Mahabad og omegn 3. oktober, ifølge lokale vitner (Yousef 2016). Arrestasjonene førte til spontane protestdemonstrasjoner som spredte seg til Mariwan og Sanandaj, og igjen til nye arrestasjoner i dagene som fulgte (Cheleng & Yousef 2016).

Også i slutten av desember ble det meldt om arrestasjoner i Mahabad, Sardasht og Piranshahr. Aktivister fortalte at minst 20 var arrestert 29. desember. Myndighetene opplyste at de arresterte var mistenkt for kontakt med terrororganisasjoner (Cheleng 2016b).

Iranske medier har det siste halvåret meldt om stadige arrestasjoner av «terrorister», som ofte knyttes til partier som PJAK, KDPI, Komala eller til salafister (se for eksempel FNA 2016e).

Massehenrettelse av salafister

Iranske myndigheter har slått hardt ned på aktivitet blant salafister, som de har beskyldt for å stå bak mye av volden i den kurdiske regionen de senere årene. Human Rights Watch rapporterte at domstolsmyndigheten i Kurdistan-provinsen kunngjorde at 20 medlemmer av en «terroristisk takfiri-gruppe» ble henrettet 2. august. De var alle anklaget for å tilhøre den sunnimuslimske salafistgruppen Jihad and Tawhid og for å stå bak flere drap, deriblant på en bønneleder, og for annen væpnet virksomhet i perioden 2009–2011 (HRW 2016). Dette er den største massehenrettelsen på flere år i Iran. Etterrettingsdepartementet utstedte en erklæring om at 102 medlemmer av gruppen Jihad and Tawhid var blitt anholdt og satt under etterforskning. Det ble hevdet at gruppen har stått bak bortføringer, bombeaksjoner, ran og dødelige angrep på både politi og sivile (IRNA 2016).

Hadi Ghaemi, direktør for International Campaign for Human Rights in Iran, har bemerket at det fremstår som et beleilig tidspunkt for Iran å knytte forfølgelsen av sunnimuslimer til Den islamske staten (IS). Han mente timingen av henrettelsene fungerer som et signal til de militante

Respons Iran: Økt kurdisk militæraktivitet i Iran

gruppene og det lokale kurdiske samfunnet, noe som sprer frykt blant folk (Dehghanpishah 2016).

Også et angivelig medlem av Komala – Communist Party of Iran ble henrettet i 2016. Mohammad Abdollahi, som ble arrestert i 2011, ble dømt til døden i 2014 for å ha drevet krigføring mot staten og for medlemskap i Komala (ICHRI 2016).

I 2015 ble seks medlemmer av Jihad and Tawhid, to medlemmer av PJAK og ett medlem av KDP-I henrettet (HRW 2016).

Oppsummering: Økt spenning i iransk Kurdistan

Den militære mobiliseringen blant flere iransk-kurdiske partier har ført til et betydelig økt spenningsnivå i de kurdiske regionene i Iran. KDPI og KDP-I har flyttet peshmerga-styrker fra leirer inne i Nord-Irak til grenseområdene mot Iran hvor de har bygget opp nye militærbaser. Peshmerga-styrkene har tatt seg inn i byer og landsbyer i tre provinser i Iran, hvor de har deltatt i omfattende trefninger med iranske sikkerhetsstyrker. Denne militære aktiviteten fremstår som et resultat av et strategiskifte hos KDPI og et brudd med partiets mangeårige tilbakeholdenhet knyttet til militæraktivitet. Iranske styrker har svart med økt militær tilstedeværelse, angrep på kurdiske landsbyer både i Iran og på den irakiske siden av grensen i nordvest, samt trappet opp angrepene mot smuglere over grensen. Videre har iranske myndigheter slått ned på demonstrasjoner, arrestert kurdiske aktivister og henrettet flere kurdiske fanger enn på mange år.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Alsalmi, A. & Abdullah, D. (2016, 2. juli). Iran Threatens to Invade Iraqi Kurdistan, IRGC Mobilizes Forces. *Asharq al-Awsat*. Tilgjengelig fra <http://english.aawsat.com/2016/07/article55353752/iran-threatens-invade-iraqi-kurdistan-irgc-mobilizes-forces> [lastet ned 1. februar 2017]
- Bucala, P. & Enferadi, S (2016, 26. september). Iran's Kurdish Insurgency. Critical Threats Project. Washington, DC: *American Enterprise Institute*. Tilgjengelig fra <https://www.criticalthreats.org/analysis/irans-kurdish-insurgency> [lastet ned 15. februar 2017]

Respons Iran: Økt kurdisk militæraktivitet i Iran

- Bultan News (2014, 24. september). Iranske grensevakter i konfrontasjon med demokrat-peshmerga [Shahadat marzbanan kashorman dargiri ba ishrar peshmerga demokrat]. *Bultan News*. Tilgjengelig fra <http://bit.ly/2leuxsQ> [lastet ned 1. februar 2017]
- Cetti-Roberts, M. (2015, 24. september). Into the Mountains With Kurdish Rebels Fighting Iran. *War is Boring*. Tilgjengelig fra <https://warisboring.com/into-the-mountains-with-kurdish-rebels-fighting-iran-19013ae3104c#.tbzgs2731> [lastet ned 1. februar 2017]
- Cheleng, S. (2016a, 5. mai). Kurdish rebels attack Iranian Revolutionary Guards in Sardasht. *ARA News*. Tilgjengelig fra <http://aranews.net/2016/05/kurdish-rebels-attack-iranian-revolutionary-guards/> [lastet ned 1. februar 2017]
- Cheleng, S. (2016, 30. desember). Iran arrests dozens of Kurdish activists in fresh crackdown. *ARA News*. Tilgjengelig fra <http://aranews.net/2016/12/iran-arrests-dozens-kurdish-activists-fresh-crackdown/> [lastet ned 1. februar 2017]
- Cheleng, S & Yousef, R. (2016, 8. oktober). Kurdish protests continue in Iran despite government crackdown. *ARA News*. Tilgjengelig fra <http://aranews.net/2016/10/kurdish-protests-continue-in-iran-government-crackdown-escalates/> [lastet ned 1. februar]
- Dehghanpisheh, B. (2016, 4. september). To Iranian eyes, Kurdish unrest spells Saudi incitement. *Reuters*. Tilgjengelig fra <http://www.reuters.com/article/us-iran-politics-kurds-idUSKCN11A0BD> [lastet ned 1. februar 2017]
- Dehghanpisheh, B. & Georgy, M. (2016, 4. november). Kurdish women fighters battle Islamic State with machineguns and songs. *Reuters*. Tilgjengelig fra <http://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-mosul-womenfighters-idUSKBN12Y2DC> [lastet ned 1. februar 2017]
- Dolamari, M. (2016a, 25. juni). PDKI Peshmerga, Iranian soldiers clash in Mariwan. *Kurdistan24*. Tilgjengelig fra <http://www.kurdistan24.net/en/news/bc9d502a-dbc3-4405-a3d1-6c5fb982043b/PDKI-Peshmerga-Iranian-soldiers-clash-in-Mariwan> [lastet ned 1. februar 2017]
- Dolamari, M. (2016b, 7. september). Two Peshmerga ‘martyred’ in clashes with Iranian troops. *Kurdistan24*. Tilgjengelig fra <http://www.kurdistan24.net/en/news/05b059e1-dff6-4dbc-802a-ec2bea96a7fe/Two-Peshmerga-%E2%80%98martyred%E2%80%99-in-clashes-with-Iranian-troops> [lastet ned 1. februar 2017]
- Ekurd Daily (2015, 25. mai). Ahmedi clarifies events that led PKK attacking KDPI fighters. *Ekurd Daily*. Tilgjengelig fra <http://ekurd.net/ahmedi-clarifies-events-that-led-pkk-attacking-kdpi-fighters-2015-05-25> [lastet ned 1. februar 2017]
- Ekurd Daily (2016a, 26. juni). Iran shells Kurdish rebels inside Iraqi Kurdistan. *Ekurd Daily*. Tilgjengelig fra <http://ekurd.net/iran-shells-kurdish-rebels-iraq-2016-06-26> [lastet ned 1. februar 2017]
- Ekurd Daily (2016b, 8. september). 8 Kurdish KDPI rebels killed in Iranian Kurdistan: state media. *Ekurd Daily*. Tilgjengelig fra <http://ekurd.net/kdpi-rebels-killed-iran-2016-09-08> [lastet ned 1. februar 2017]
- Ekurd Daily (2016c, 14. oktober). Kurdish PJAK group claims killed 32 Iranian forces in revenge attacks. *Ekurd Daily*. Tilgjengelig fra <http://ekurd.net/kurdish-pjak-kill-iran-2016-10-14> [lastet ned 1. februar 2017]
- Esfandiari, G. (2016, 29. juni). Explainer: What's Behind Sudden Clashes In Northwestern Iran? *Radio Free Europe/Radio Liberty*. Tilgjengelig fra <http://www.rferl.org/content/iran-kurdish-clashes-iraq-border-explainer/27828869.html> [lastet ned 1. februar 2017]
- FNA, dvs. Fars News Agency (2016a, 16. juni). 12 Terrorists Killed in Clashes with IRGC in Northwestern Iran. Teheran: *FNA*. Tilgjengelig fra <http://en.farsnews.com/newstext.aspx?nn=13950327000517> [lastet ned 1. februar 2017]
- FNA (2016b, 25. juni). IRGC Kills Terrorists Near Mahabad City. *FNA*. Tilgjengelig fra <http://en.farsnews.com/newstext.aspx?nn=13950405001300> [lastet ned 1. februar 2017]

Respons Iran: Økt kurdisk militæraktivitet i Iran

- FNA (2016c, 28. juni). IRGC Disbands Another Terrorist Group in Western Iran, Kills 11 Terrorists. *FNA*. Tilgjengelig fra <http://en.farsnews.com/newstext.aspx?nn=13950408000580> [lastet ned 1. februar 2017]
- FNA (2016d, 7. november). *FNA*. Tilgjengelig fra <http://en.farsnews.com/newstext.aspx?nn=13950817000804> [lastet ned 1. februar 2017]
- FNA (2016e, 7. desember). Security Forces Disband Terrorist Group in Western Iran. *FNA*. Tilgjengelig fra <http://en.farsnews.com/newstext.aspx?nn=13950917000265> [lastet ned 1. februar 2017]
- Hezi Peshmerga (2015a, 29. juni). *PDKI Peshmerga commanders in Kelashin*. [twittermelding]. [s.l.]: Hezi Peshmerga. Tilgjengelig fra <https://twitter.com/HeziPeshmerga/status/615621287663259648> [lastet ned 1. februar 2017]
- Hezi Peshmerga (2015b, 24. juli). *PDKI Peshmergas on Mount Helgord* [twittermelding]. [s.l.]: Hezi Peshmerga. Tilgjengelig fra <https://twitter.com/HeziPeshmerga/status/624545922802937857> [lastet ned 1. februar 2017]
- Homa, A. (2017a, 11. januar). 2016 most fatal year for Kurdish Kulbar: Hangaw. *Kurdistan24*. Tilgjengelig fra <http://www.kurdistan24.net/en/news/7102831c-2737-4963-aa98-90717ec82720/> [lastet ned 1. februar 2017]
- Homa, A. (2017b, 17. januar). Iran's Kurdistan Democratic Party elects new leader. *Kurdistan24*. Tilgjengelig fra <http://www.kurdistan24.net/en/news/a342f8dd-ceb9-441b-8309-9d865dab64ae/> [lastet ned 1. februar 2017]
- HRC, dvs. Human Rights Council (2016, 10. mars). *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran, Ahmed Shaheed*. New York: HRC. Tilgjengelig fra http://www.iranhrdc.org/files/pdf_en/SR_Report_HRC2016FF_255352891.pdf [lastet ned 1. februar 2017]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2016, 8. august). *Iran: mass execution on terrorism charges*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2016/08/08/iran-mass-execution-terrorism-charges> [lastet ned 1. februar 2017]
- ICHRI, dvs. International Campaign for Human Rights in Iran (2016, 10. august). *Five Prisoners Hanged in Iran in Accelerating Rate of Executions*. New York: ICHRI. Tilgjengelig fra <https://www.iranhumanrights.org/2016/08/mohammad-abdollahi-3/> [lastet ned 1. februar 2017]
- IRNA, dvs. Islamic Republic News Agency (2016, 3. august). Intelligence Ministry: Terror group involved in crimes against humanity. *IRNA*. Tilgjengelig fra <http://www.irna.ir/en/News/82174723/> [lastet ned 1. februar 2017]
- KDPI, dvs. Democratic Party of Iranian Kurdistan (2015a, 3. juni). *PDKI Peshmergas in Qandil* [twittermelding]. [s.l.]: Democratic Party of Iranian Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://twitter.com/PDKIRAN/status/606114877409738752> [lastet ned 1. februar 2017]
- KDPI (2015b, 25. oktober). *PDKI Peshmergas in the birthplace of Dr. Ghassmlou outside Ourimye* [twittermelding]. [s.l.]: Democratic Party of Iranian Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://twitter.com/PDKIRAN/status/658330915479953408> [lastet ned 1. februar 2017]
- KDPI (2016a, 25. februar). *Mustafa Hijri: We will restart armed resistance against the Islamic Republic of #Iran* [twittermelding]. [s.l.]: Democratic Party of Iranian Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://twitter.com/PDKIRAN/status/702897445559246848> [lastet ned 1. februar 2017]
- KDPI (2016b, 26. februar). *Yesterday night, a successful operation was carried out against an Iranian Basij military base in Majid Xan* [twittermelding]. [s.l.]: Democratic Party of Iranian Kurdistan. Lastet ned 18. januar 2017. Tilgjengelig fra <https://twitter.com/PDKIRAN/status/703192274700791808> [lastet ned 1. februar 2017]
- KDPI (2016c, 7. april). *Peshmerga: Our struggle is for Equality & Freedom* [twittermelding]. [s.l.]: Democratic Party of Iranian Kurdistan. <https://twitter.com/PDKIRAN/status/718187992117063680> [lastet ned 1. februar 2017]

Respons Iran: Økt kurdisk militæraktivitet i Iran

- KDPI, (2016d, 4. mai). *Names of eight members of #Iran's Islamic Revolutionary Guards confirmed dead in today's clashes* [twittermelding]. [s.l.]: Democratic Party of Iranian Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://twitter.com/PDKIRAN/status/727952658905108481> [lastet ned 1. februar 2017]
- KDPI (2016e, 18. juni). *Mustafa Hijri Spoke to the Kurdish Nation*. Paris: Democratic Party of Iranian Kurdistan. Tilgjengelig fra <http://pdki.org/english/mustafa-hijri-spoke-to-the-kurdish-nation/> [lastet 1. februar 2017]
- KDPI (2016f, 26. juni). *Seven IRGC Soldiers, Including a High Ranking Commander, Killed in Saghez*. Paris: Democratic Party of Iranian Kurdistan. Tilgjengelig fra <http://pdki.org/english/seven-irgc-soldiers-including-a-high-ranking-commander-killed-in-saghez/> [lastet 8. februar 2017]
- KDPI (2016g, 23. juni). *Support the Kurdish National Liberation Movement!* [twittermelding]. [s.l.]: Democratic Party of Iranian Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://twitter.com/PDKIRAN/status/746056581561856000> [lastet ned 1. februar 2017]
- KDPI (2016h, 26. juni). *Seven IRGC Soldiers, Including a High Ranking Commander, Killed in Saghez*. Paris: *Democratic Party of Iranian Kurdistan*. Tilgjengelig fra <http://pdki.org/english/seven-irgc-soldiers-including-a-high-ranking-commander-killed-in-saghez/> [lastet ned 1. februar 2017]
- KDPI (2016i, 27. juni). *Clashes between PDKI's peshmerga forces and iranian military in Mariwan enters its third day*. Paris: *Democratic Party of Iranian Kurdistan*. Tilgjengelig fra <http://pdki.org/english/clashes-between-pdkis-peshmerga-forces-and-iranian-military-in-mariwan-enters-its-third-day/> [lastet ned 1. februar 2017]
- KDPI (2016j, 30. juni). *Report on clashes between PDKI's peshmerga forces and Iran's IRGC*. Paris: *Democratic Party of Iranian Kurdistan*. Tilgjengelig fra <http://pdki.org/english/report-on-clashes-between-pdkis-peshmerga-forces-and-irans-irgc/> [lastet ned 1. februar 2017]
- KDPI (2016k, 7. september). *PDKI's Peshmerga Forces Operation Against Two Iranian Military Bases*. Paris: *Democratic Party of Iranian Kurdistan*. Tilgjengelig fra <http://pdki.org/english/pdkis-peshmerga-forces-operation-against-two-iranian-military-bases/> [lastet ned 1. februar 2017]
- KDPI (2017a, 8. januar). *Zagros Eagles carried out a operation against a #IRGC base in Baneh yesterday* [twittermelding]. [s.l.]: Democratic Party of Iranian Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://twitter.com/PDKIRAN/status/818100558775062528> [lastet ned 1. februar 2017]
- KDPI (2017b, 24. januar). *Zagros Eagles issued a warning in the Ourmye Bazaar: we will punish those who work for the #IRGC* [twittermelding]. [s.l.]: Democratic Party of Iranian Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://twitter.com/PDKIRAN/status/823950926436298752> [lastet ned 1. februar 2017]
- KHRN, dvs. Kurdistan Human Rights Network (2016, 17. november). *Iran forces continue mass arrests of Kurds in Boukan, Naghadeh*. Utgivelsessted: Utgiver. Tilgjengelig fra <http://kurdistanhumanrights.net/en/?p=1035> [lastet ned 1. februar 2017]
- Kurdistan24 (2016, 29. februar). *PDKI resumes armed resistance in Iran*. Erbil: *Kurdistan24*. Tilgjengelig fra <http://www.kurdistan24.net/en/news/e977cea5-a78e-458e-8dd6-759841d6c895/PDKI-resumes-armed-resistance-in-Iran-> [lastet ned 1. februar 2017]
- MacDiarmid, C. (2015, 12. september). *Meet the Kurdish fighters mobilising against Tehran*. Doha: *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <http://www.aljazeera.com/news/2015/09/meet-kurdish-fighters-mobilising-tehran-150903093406685.html> [lastet ned 1. februar 2017]
- Press TV (2016a, 13. juni). *Iranian troops kill 5 PJAK terrorists in ambush*. Teheran: *Press TV*. Tilgjengelig fra <http://www.presstv.ir/Detail/2016/06/13/470204/Iran-IRGC-PJAK-terrorists-Turkey-ambush> [lastet ned 1. februar 2017]
- Press TV (2016b, 28. juni). *IRGC forces kill 11 terrorists in northwest Iran*. *Press TV*. Tilgjengelig fra <http://www.presstv.ir/Detail/2016/06/28/472562/Iran-IRGC-Kurdistan-Hossein-Rajabi> [lastet ned 1. februar 2017]

Respons Iran: Økt kurdisk militæraktivitet i Iran

- Press TV (2016c, 11. oktober). IRGC disbands terrorist gang in northwestern Iran. *Press TV*. Tilgjengelig fra <http://www.presstv.ir/Detail/2016/10/11/488563/Iran-IRGC-Pejak-Kurdistan> [lastet ned 1. februar 2017]
- Reuters (2016b, 21. desember). Iranian Kurd group accuses Tehran of bombing that killed six in Iraq. *Reuters*. Tilgjengelig fra <http://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-iran-kurds-idUSKBN1492QG> [lastet ned 1. februar 2017]
- RFE/RL, dvs. Radio Free Europe/Radio Liberty (2016, 17. juni). Iranian Kurds, Revolutionary Guards Clash, 15 Dead. *RFE/RL*. Tilgjengelig fra <http://www.rferl.org/content/fifteen-dead-after-clash-between-iranian-kurds-revolutionary-guards-iraq-border/27804030.html> [lastet ned 1. februar 2017]
- Rudaw Media Network (2015a, 24. mai). Two dead in PKK-KDPI clash on Iranian border. *Rudaw Media Network*. Tilgjengelig fra <http://rudaw.net/english/kurdistan/24052015>. [lastet ned 1. februar 2017]
- Rudaw Media Network (2015b, 17. juni). Iran executes Kurdish political prisoner Mansour Arvand. *Rudaw Media Network*. Tilgjengelig fra <http://www.rudaw.net/english/kurdistan/170620151> [lastet ned 1. februar 2017]
- Rudaw Media Network (2016a, 18. mars). Mustafa Hijri: we continue our struggle inside Iran. *Rudaw Media Network*. Tilgjengelig fra <http://www.rudaw.net/english/kurdistan/180320161> [lastet ned 1. februar 2017]
- Rudaw Media Network (2016b, 26. juni). Iranian shelling is “frank” response to Kurdish group’s military activity, says official. *Rudaw Media Network*. Tilgjengelig fra <http://www.rudaw.net/english/middleeast/iran/26062016> [lastet ned 1. februar 2017]
- Rudaw Media Network (2016c, 11. august). Renewed Iranian shelling forces many Kurdish villagers from their homes, starting wildfire. *Rudaw Media Network*. Tilgjengelig fra <http://www.rudaw.net/english/kurdistan/110820161> [lastet ned 1. februar 2017]
- Rudaw Media Network (2016d, 11. oktober). Kurdish guerrillas suspect Iran used chemical weapons against them. *Rudaw Media Network*. Tilgjengelig fra <http://rudaw.net/english/middleeast/iran/111020161>. [lastet ned 1. februar 2017]
- Saadullah, V. (2014, 14. oktober). Iranian peshmerga chief: Iran set ambushes for us. *Al-Monitor*. Tilgjengelig fra <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2014/10/khalid-azizi-iranian-kurdish-leader-ambushed-fight-iran.html> [lastet ned 1. februar 2017]
- Salih, M. A. (2016, 1. juli). Why Iranian Kurdish party is stepping up fight against Tehran. *Al-Monitor*. Tilgjengelig fra <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/07/iran-kurdish-party-attack-irgc.html> [lastet ned 1. februar 2017]
- Sharafedin, B. (2015, 27. august). Iran executes Kurdish activist, wary of Kurdish gains in Middle East. *Reuters*. Tilgjengelig fra <http://www.reuters.com/article/us-iran-rights-kurds-idUSKCN0QW24H20150827> [lastet ned 1. februar 2017]
- Tasnim (2016, 4. oktober). IRGC Smashes Terror Cell West of Iran, Kills 12 Terrorists. Teheran: *Tasnim*. Tilgjengelig fra <https://www.tasnimnews.com/en/news/2016/10/04/1204821/irgc-smashes-terror-cell-west-of-iran-kills-12-terrorists> [lastet ned 1. februar 2017]
- Trackpersia (2016, 22. desember). Terrorism won’t be our response to attack on our headquarters. *Trackpersia*. Tilgjengelig fra <http://www.trackpersia.com/iranian-kurdish-terrorism-wont-response-attack-headquarters/> [lastet ned 1. februar 2017]
- Wali, Z. Z. (2016, 18. juni). KDPI: 6 Peshmerga killed in clashes with Iranian army in Shno. *Rudaw Media Network*. Tilgjengelig fra <http://rudaw.net/english/middleeast/iran/18062016> [lastet ned 1. februar 2017]
- Wilgenburg, W. v. (2016a, 20. april). Kurdish PAK forces attack Iranian government troops in Sanandaj. *ARA News*. Tilgjengelig fra <http://aranews.net/2016/04/iranian-kurdish-peshmerga-forces-attack-iranian-government/> [lastet ned 1. februar 2017]

Respons Iran: Økt kurdisk militæraktivitet i Iran

- Wilgenburg, W. v. (2016b, 11. september). Fighting rages between Kurdish forces and Iranian Revolutionary Guards. *ARA News*. Tilgjengelig fra <http://aranews.net/2016/09/fighting-rages-kurdish-forces-iranian-revolutionary-guards/> [lastet ned 1. februar 2017]
- Yousef, R. (2016, 5. oktober). Kurdish protesters condemn Iranian oppression. *ARA News*. Tilgjengelig fra <http://aranews.net/2016/10/kurdish-protesters-condemn-iranian-oppression/> [lastet ned 1. februar 2017]

Muntlige kilder

- Ahmedi, Loghman. KDPIs leder for internasjonale relasjoner. E-post 24. januar 2017.
- Azizi, Khaled. Intervju Koysanjak, 12. mars 2016.
- KDP-I-talsmann i Norge. E-post 30. januar 2017.
- Kurdisk journalist (anonym), e-post 21. januar 2017.
- Zewayi, Ibrahim. KDP-I-representant i Erbil. Intervju, Koysanjak, 12. mars 2016.

© Landinfo 2017

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.